

Westfriesedijk 3 in Aartswoud

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

Opdrachtgever: De Vastgoed Adviseur

Groot Eco Advies 2019-108

Concept	16-12-2019
Definitief	13-01-2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Natuurwetgeving en -beleid	5
3	Werkwijze	9
4	Beschermde soorten en effectbeoordeling	10
4.1	Flora	10
4.2	Vogels	10
4.3	Amfibieën, reptielen en vissen	11
4.4	Zoogdieren	12
4.5	Ongewervelden	13
5	Gebiedsbescherming	14
6	Conclusies	15
	Literatuurlijst	16

1 Inleiding

Het terrein aan de Westfriesedijk 3 wordt herontwikkeld. Hiertoe worden vervallen bedrijfsgebouwen gesloopt.

In dit kader dienen eventuele effecten van de werkzaamheden getoetst te worden aan de natuurwetgeving.

Luchtfoto met daarop de ligging van de locatie

Groot Eco Advies heeft in opdracht van De Vastgoed Adviseur op 26 november 2019 een veldbezoek afgelegd om de situatie ter plaatse te beoordelen. In deze rapportage worden de resultaten van het veldbezoek weergegeven en de eventuele effecten van de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving.

Toetsing Wet natuurbescherming

De toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming heeft concreet de volgende twee oogmerken:

- Aannemelijk maken dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip 'natuurlijke kenmerken' moet worden gerelateerd aan de instandhoudings-doelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- Aannemelijk maken dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

De Wet natuurbescherming beschermt ook een aantal aangewezen dier- en plantensoorten. Bij ruimtelijke ingrepen dient te worden beoordeeld of er sprake is van negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten.

Toetsing NNN en weidevogelleefgebied

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van (inter-) nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Voormalig staatssecretaris Dijkema introduceerde in 2014 de term NatuurNetwerk Nederland (NNN) om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen.

De NNN-toetsing dient om vast te stellen of de plannen het 'behoud, herstel en ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS' in de weg staan. De toetsing heeft als oogmerk:

- Aannemelijk te maken dat geen significant negatief effect optreedt op deze kenmerken. Belangrijke criteria waar deze toetsing op toespitst zijn 'kwaliteit', 'areaal' en 'samenhang' van het NNN-gebied.

2 Natuurwetgeving en -beleid

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn de oude Boswet, Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet samengevoegd tot één Natuurwet.

Uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. In de praktijk betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit bekeken moet worden of er sprake is van effecten of beschermde dieren en planten (soortenbescherming) en in bepaalde gevallen op natuurgebieden (gebiedsbescherming).

Gebiedsbescherming

Ligt een locatie waar een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit plaats vindt in of in de buurt van een Natura 2000 gebied dan is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Afhankelijk van de aard van de activiteit en de te beschermen waarden van (het) betreffende Natura 2000-gebied(en) dient beoordeeld te worden of en welke effecten er (mogelijk) aanwezig zijn.

Soortbescherming

Om te bepalen of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling wordt het stappenschema op pagina 7 doorlopen.

Met de Wet natuurbescherming is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in principe bij de provincie komen te liggen. Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Is er sprake van een locatie gebonden activiteit met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan de activiteit apart een ontheffing aangevraagd. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager apart ontheffing heeft aangevraagd. De provincie geeft op grond van de inhoudelijke toetsing al dan niet een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) af.

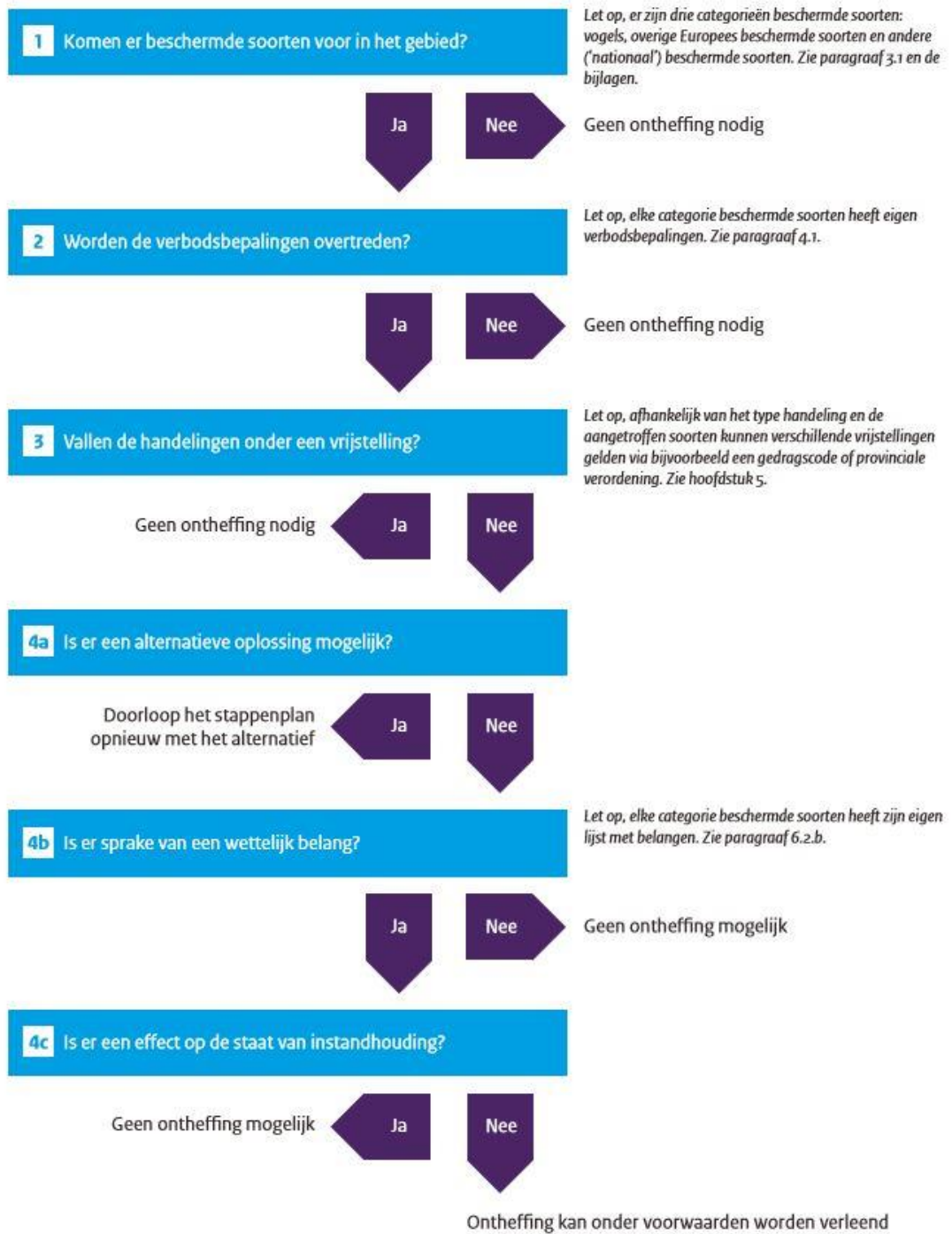
Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn;
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn;
3. Andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels zijn beschermd. Daarnaast zijn ongeveer 230 andere soorten beschermd.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

Stroomschema soortenbescherming

Om af te wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria te worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling;
2. Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan;
3. De ingreep doet geen afbreuk aan de instandhouding van de soort.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten. In de wet zijn vormen van vrijstelling opgenomen, zoals de gedragscode, een programmatische aanpak of via de provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

3 Werkwijze

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht door middel van een bronnenstudie en een veldbezoek.

Bureaustudie

Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en (waar mogelijk) regionale bronnen met betrekking tot de verspreiding van beschermde planten en diersoorten.

Veldonderzoek

Het veldbezoek is op 03 december 2019 door J. Groot uitgevoerd.

De weersomstandigheden tijdens het bezoek waren redelijk: licht bewolkt, droog en 6 graden boven nul.

Het veldbezoek was verkennend van aard, waarbij op basis van de summier resultaten van de bureaustudie en de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten en diersoorten is vastgesteld, of op basis van jarenlange velddeskundigheid is ingeschat.

4 Beschermden soorten en effectbeoordeling

Voorgenomen werkzaamheden op de locatie

- Sloop van:
  1. Vijzelberg
  2. Varkensschuren
  3. Mestsilo
  4. Twee schuurtjes
  5. Graansilo
  6. populierenbeplanting
- nieuwbouw van een stulp.

Te slopen/verwijderen elementen

Voormalige varkensstallen en graansilo (nrs. 2 en 5)

Vijzelberg (Nr. 1)

Te kappen aanplant van populieren (nr. 6) en ruigte

4.1 Flora

Op de locatie zijn geen beschermde plantensoorten of muurplanten waargenomen. Voor beschermde plantensoorten en muurplanten zijn geen geschikte groeiplaatsen aangetroffen.

4.2 Vogels

Het braakliggende perceel met bomen en struiken zal (zoals ook in 2014 is geconstateerd) een hoge dichtheid aan broedvogels herbergen. In een aantal bomen zijn nesten waargenomen, waar mogelijk Buizerd of Sperwer kunnen broeden. Of de in 2014 waargenomen Roek (jaarrond beschermd) nog op het terrein aanwezig is kon tijdens het veldbezoek niet worden vastgesteld. Sporen van uilen in de vorm van braakballen werden niet gevonden. Dit geldt ook voor de Huismus, spechten en zwaluwen, al kunnen deze soorten niet worden uitgesloten. Dat geldt wel voor de Gierzwaluw. Voor deze soort is de locatie niet erg geschikt. Om eventuele verblijfplaatsen van Huismus, spechten, zwaluwen, Roek, Buizerd en Sperwer vast te stellen is een gerichte inventarisatie noodzakelijk. De Gierzwaluw en uilen kan in combinatie met het vleermuisonderzoek worden meegenomen.

Aanwezige uilenkast (buiten invloedssfeer voorgenomen werkzaamheden)

4.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Wateren ontbreken in het plangebied. Wel zijn rondom de locatie sloten aanwezig. Effecten op amfibieën, reptielen en vissen zijn uitgesloten.

4.4 Zoogdieren

Al in 2014 werd vastgesteld dat de voormalige varkensstallen geschikt zijn als verblijfplaats van gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Het braakliggende perceel is ook geschikt als verblijfplaats of foerageerbiotoop van vleermuizen. De bomen vertonen voor zover zichtbaar geen geschikte holtes of spleten voor boombewonende vleermuizen. Voor vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk omdat effecten op vleermuizen niet zijn uit te sluiten.

Ook voor andere beschermde zoogdieren als Egel, Wezel en Hermelijn en beschermde muizensoorten zijn potenties aanwezig, zoals al in 2014 werd geconstateerd. Vooral de aanwezige ruigtes en de opstallen kunnen voor de zwaar beschermde Wezel (en mogelijk Hermelijn en Bunzing) op tal van plekken verblijfplaatsen bieden. Nader onderzoek met behulp van cameravallen en struikrovers is noodzakelijk.

4.5 Ongewervelden

Voor ongewervelden als beschermde vlinders en libellen ontbreekt geschikt leefgebied. Wel is de ruigtes een geschikt biotoop voor de diverse (algemenere) insectensoorten.

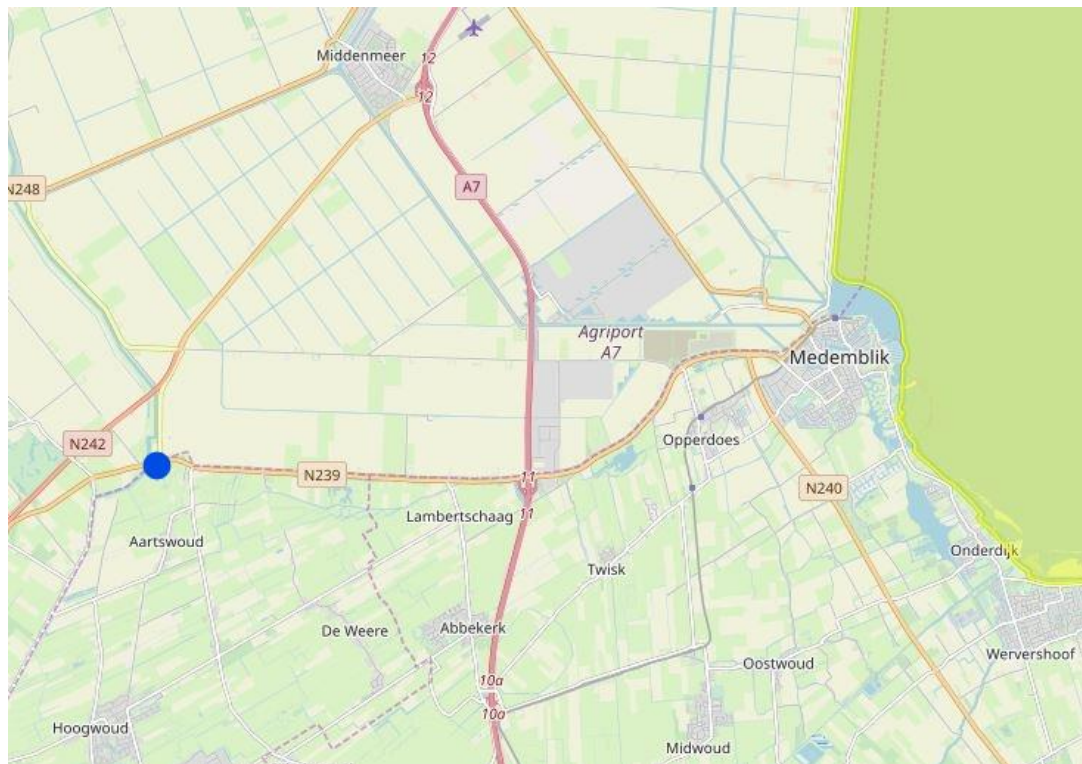
5 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op 11 kilometer van het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Versturende effecten van de ingreep zijn op voorhand uit te sluiten. Op grotere afstand liggen Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. In het kader van de stikstofproblematiek is wel nadere toetsing met betrekking tot stikstofdepositie noodzakelijk.

Stikstofdepositie

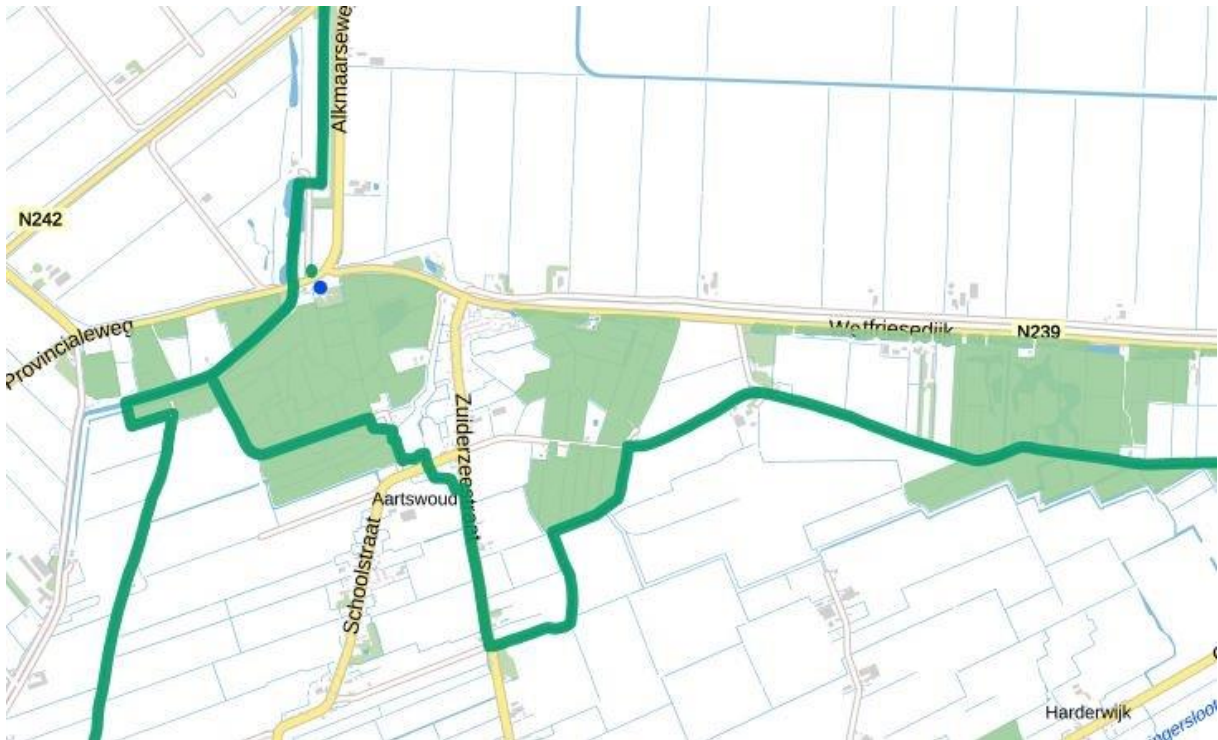
Veel Natura 2000-gebieden zijn gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. In dit kader is een stikstofberekening nodig, om vast te stellen of er sprake is van stikstofdepositie.

Als gevolg van een uitspraak van de Raad van State wordt momenteel gewerkt aan een herziening van de wijze van stikstofberekening en de beoordeling hiervan.

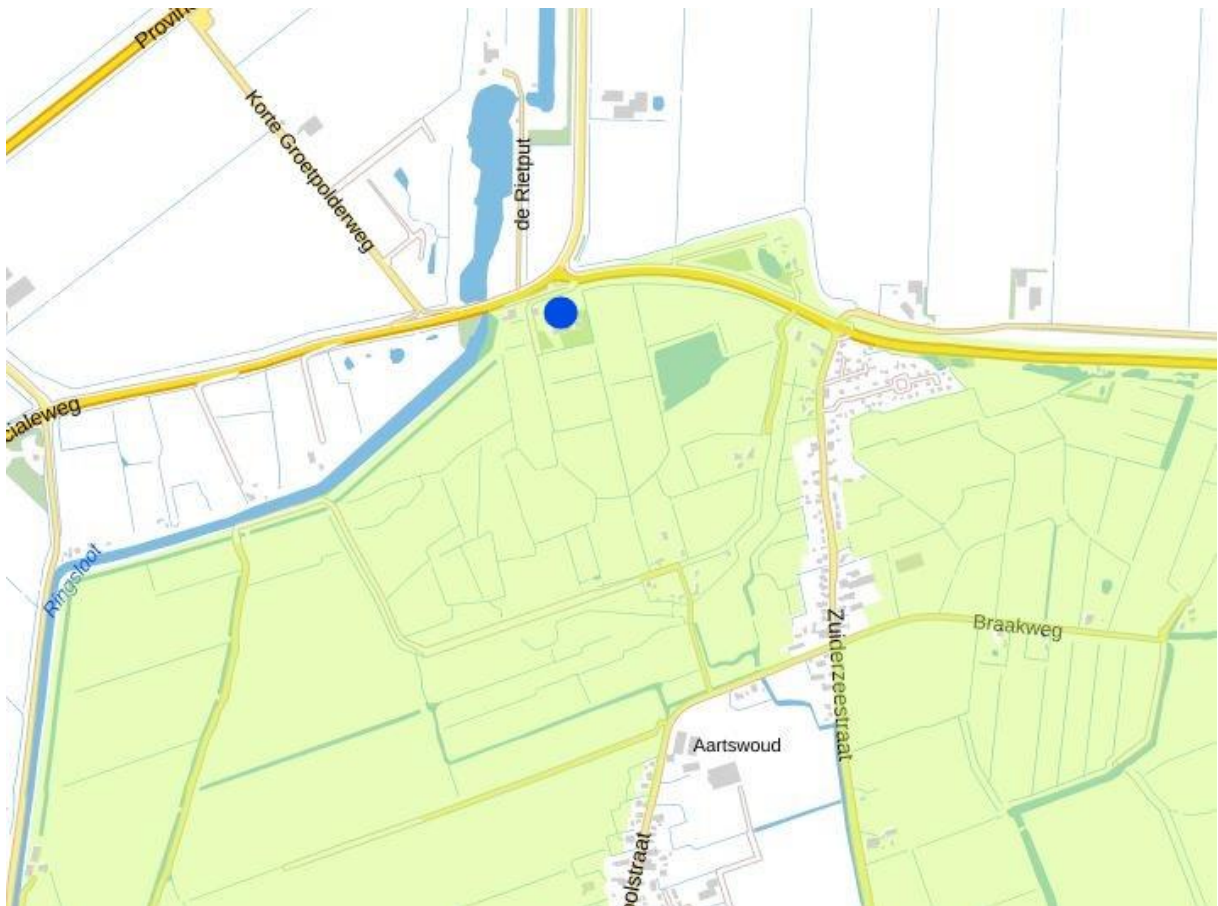

Ligging van de locatie (blauwe stip) ten opzichte van de Natura 2000-gebied

De locatie grenst aan het natuurNetwerk Nederland en de natuurverbindingen. De locatie ligt daarnaast in weidevogelleefgebied. Werkzaamheden in het broedseizoen kunnen versturend werken op weidevogels. De locatie zelf is ongeschikt voor weidevogels. Gezien de aard van de werkzaamheden worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het NatuurNetwerk Nederland niet beïnvloedt.

Ligging van de locatie (blauwe stip) ten opzichte van de NNN-gebieden en natuurverbindingen

Ligging van de locatie (blauwe stip) ten opzichte van het weidevogelleefgebied

6 Conclusies

Beschermde soorten

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat het braakliggende perceel en de bebouwing potenties herbergen voor beschermde soorten. Deze quickscan biedt voldoende handvatten voor de verdere behandeling van de beoogde bestemmingsplanprocedure.

Echter alvorens er sloop- en/of bouwwerkzaamheden op locatie plaats vinden dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden (zie aanbevelingen).

Het onderzoek naar beschermde soorten zal ten tijde van de aanvraag omgevingsvergunning aangeleverd dienen te worden.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming in het kader Natura 2000, weidevogelleefgebied en NNN is niet aan de orde. Een voortoets is daarom niet nodig. In het kader van de stikstofproblematiek is wel nadere toetsing met betrekking tot stikstofdepositie noodzakelijk.

Aanbevelingen

- Onderzoek naar de Huismus uitvoeren (twee bezoeken in de periode 1 april-15 mei).
- Onderzoek uitvoeren naar zwaluwen (drie bezoeken in de periode mei - augustus).
- Onderzoek uitvoeren naar de spechten, Buizerd en Sperwer (drie bezoeken in de periode maart- half mei).
- Onderzoek uitvoeren naar de Roek (drie bezoeken in de periode maart- juli)
- Onderzoek naar vleermuizen uitvoeren (5 bezoeken in periode half mei- 1 oktober conform het vleermuisprotocol 2017). Uilen en Gierzwaluw (zekerheidshalve) in dit onderzoek meenemen.
- Vallen onderzoek naar kleine marters (gedurende een maand in de periode mei-augustus).

Literatuurlijst

- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HOOGENBOOM, D., W. RUITENBEEK, F. VISBEEN & JAN WONDERGEM, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014*. Landschap Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdier Studiegroep.
- HERDER, J., J. KRANENBARG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER, 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.
- JANSSEN, J.A.M., J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrictlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAAG, K., K. VELING, F. VISBEEN EN K. SCHARRINGA, 2012. *Vlinders van Duin tot Dijk : De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009*. Landschap Noord-Holland, De Vlinderstichting.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- RIET, B. VAN DE, H. VAN DER GOES, T. BAAS, C. VAN DEN TEMPEL, W. MENKVELD & F. VISBEEN, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse flora*. Landschap Noord-Holland.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

- STUMPEL, TON, STRIJBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING (2017). *Vleermuisprotocol 2017, maart 2017*. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl